

Оцінка впливу на довкілля, як інструмент захисту Смарагдової мережі

План лекції:

1. Екологічні оцінки як інструменти захисту природних оселищ
2. Мета та суть оцінки впливу на довкілля
3. Процедура оцінки впливу на довкілля
4. Оцінка впливу на природні оселища в рамках оцінки впливу на довкілля

Оцінка впливу на природні оселища в ЄС

- так звана “відповідна оцінка” (анг. *appropriate assessment*)
- один із основних механізмів збереження природних оселищ, закріплений в статті 6 Оселищної директиви
- будь-який план або проект, який може мати значний вплив на територію мережі Natura 2000 , окремо або в поєднанні з іншими планами або проектами, підлягає відповідній оцінці його наслідків для такої території з огляду на цілі її збереження
- лише за відсутності негативного впливу на цілісність відповідної території мережі Natura 2000 план або проект може бути погоджений державою

Оцінка впливу на природні оселища в Україні

- “відповідна оцінка” не впроваджена
- Смарагдова мережа точково закріплена в законодавстві
- СЕО - оцінює наслідки для довкілля виконання документів державного планування
- ОВД - оцінює вплив на довкілля конкретних проектів (планованої діяльності), які можуть мати значний вплив на довкілля (будівництво атомних та інших електростанцій, металургійних, хімічних чи сміттєпереробних заводів, видобування корисних копалин, спорудження аеропортів ітд)

Мета та суть екологічної оцінки

екологічна оцінка — це процес аналізу позитивних та негативних впливів на довкілля запропонованого проекту, плану чи діяльності. Конкретною метою оцінки є надання тим, хто приймає рішення, інформації, яка дозволяє включити питання охорони довкілля у процес прийняття рішення щодо схвалення, відхилення чи зміни проекту, плану чи діяльності, які перебувають на стадії розгляду

Основи принципи екологічних оцінок

- держави не повинні дозволяти діяльність без врахування її впливу на довкілля (Принцип 1),
- участь громадськості (Принцип 7),
- рішення щодо діяльності, що підпадає екологічній оцінці, повинно бути у письмовим, містити обґрунтування, а також положення щодо недопущення, зменшення чи пом'якшення наслідків для довкілля, а також бути відкритим (Принцип 9).

Закон України “Про оцінку впливу на довкілля”

- прийнятий у 2017
- замінив державну екологічну експертизу
- базується на Директиві 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище

ОВД в Україні

- ОВД проходять не усі проекти, а лише ті, які можуть мати значний вплив на довкілля
- закон містить вичерпний перелік видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають ОВД
- закон забороняє розпочинати провадження такої діяльності без ОВД
- ОВД проводиться перед прийняттям рішення про провадження планованої діяльності
- ОВД не лише дозволяє чи забороняє діяльність, але формує обов'язкові екологічні умови провадження такої діяльності

Суб'єкти процедури ОВД

- *Суб'єкти господарювання* -замовники планованої діяльності
- *Уповноважений центральний орган* — центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, після реформи 2025 року – Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України
- *Уповноважені територіальні органи* — обласні, міські Київська та Севастопольська державні адміністрації (відповідний підрозділ з питань екології та природних ресурсів), орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів
- *Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, уповноважені видати рішення про провадження планованої діяльності*
- *Громадськість*

Процедура ОВД

Підготовчий етап

- Подання повідомлення про плановану діяльність
- Громадське обговорення на етапі повідомлення

Основний етап

- Підготовка звіту з ОВД
- Громадське обговорення звіту з ОВД
- Консультації із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування
- Розгляд уповноваженим органом та надання висновку з ОВД
- Врахування висновку з ОВД при прийнятті рішення про провадження діяльності

Оцінка впливу на природні оселища в рамках ОВД

Звіт з ОВД включає

- опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності
- опис і оцінку можливого впливу на довкілля, зокрема величини та масштабів такого впливу, характеру, інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив)

Методичні рекомендації

- Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звітів з оцінки впливу на довкілля
 - додаток 3 - Перелік об'єктів, які рекомендується розглядати при здійсненні оцінки впливу на фауну, флору, біорізноманіття
- Методичні рекомендації з розробки звіту з ОВД в галузі лісового господарства
- Методичні рекомендації з підготовки звіту з ОВД для видів діяльності у галузі видобування корисних копалин
- Методичні рекомендації з підготовки звіту з ОВД планованої лісогосподарської діяльності на водозбори гірських лісів Українських Карпат
- Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення СЕО та ОВД
- Методичні рекомендації з підготовки звіту з ОВД щодо об'єктів оброблення небезпечних відходів

Реєстр з ОВД

- Єдиний державний реєстр з ОВД на Екосистемі
- <https://eco.gov.ua/>
- Відкритий доступ до матеріалів ОВД (після ідентифікації)
- Можливість подати зауваження та пропозиції засобами Реєстру